

Nazwa *Halloween* jest najprawdopodobniej skróconym *All Hallows' E'en*, czyli wcześniejszym „All Hallows' Eve” – wigilia Wszystkich Świętych. *Halloween* to święto duchów obchodzone 31 października w krajach anglosaskich (Stany Zjednoczone, Wielka Brytania, Irlandia, Kanada).

Święto, które przybyło do nas z Ameryki, wbrew pozorom nie pochodzi stamtąd. Ten zwyczaj, obchodzony 31 października, czyli w Wigilię Wszystkich Świętych, sięga dawnej tradycji Celtów, zamieszkujących na długo przed początkiem naszej ery dzisiejsze tereny Anglii, Irlandii, Szkocji, Walii i północnej Francji. A dokładniej - pochodzi z ceremonii celtyckich kapłanów, zwanych druidami, którzy sprawowali w pogańskiej Szkocji funkcje sędziów, lekarzy i magów.

Celtowie wierzyli, że w ostatnim dniu roku - 31 października (wg ich kalendarza), duchy zmarłych odwiedzają ziemię. Duchy tych, co odeszli, przybywały wówczas do swych ziemskich domów w poszukiwaniu ciepłego schronienia.

Kolory czarny i pomarańczowy najprawdopodobniej reprezentują barwy związane z porami roku. Kolor pomarańczowy możemy powiązać z jesienią, gdy liście zmieniają kolor z soczystej zieleni m.in. na pomarańczowy. Pomarańczowy kolor, to także znak, że dynia jest dojrzała i gotowa do zbioru. Celtyckie święto Samhain oznaczało przejście od *lekkich i jasnych* dni do *ciemnych i ponurych*. Czarny, to zapewne właśnie te ciemne, zimowe dni, gdy dzień jest coraz krótszy. Mniej godzin dziennego światła uniemożliwia uprawę roli.

Jack-o'-lantern to halloweenowa lampa zrobiona z wydrążonej dyni. W środku wydrążonej dyni z wyciętymi otworami stawia się świecę. Z okazji święta Halloween tradycją stało się stawianie latarni w oknie lub w drzwiach domostwa.

Historia halloweenowych latarni wywodzi się z Irlandii. Jack-o'-lantern dla irlandzkich chłopów oznaczała błędne ogniki uważane za dusze zmarłych. Celtyccy druidzi jako pierwsi zakładali czarne stroje oraz nieśli lampiony wykonane z rzepy, ponacinanych na podobieństwo demonów. Dawniej lampiony robiono z brukwi, buraków, rzepy. Do czasu odkrycia Ameryki w Europie nie znano dyń i ziemniaków. Wielka Brytania pierwsza zamieniła rzepę z jack-o-lantern na dynię, którą łatwiej się rzeźbiło i była większa.

Nazwa Jack-o'-lantern wywodzi się od mężczyzny o imieniu Jack, który za życia wykorzystywał każdą okazję na wzbogacanie się. Pewnego dnia Jack spotkał diabła, który zaproponował mu bogactwo za duszę. Mężczyzna zgodził się. Niedługo przed dniem Halloween przybył do Jack'a diabeł, aby zabrać jego duszę. Jednakże mężczyźnie podstępem udało się uwięzić diabła na drzewie, rzeźbiąc znak krzyża na pniu. Jack żył długo, ale umarł 31 października. Nie mógł wstąpić do niebios, ponieważ był chciwy i nie mógł także wstąpić do piekła, bo żartował z diabła. W odwecie diabeł skazał Jack'a na wieczną nocną włóczęgę po ziemi, dając mu do ręki lampion z rzepy, by oświetlał mu niekończącą się wędrówkę po ziemi aż do dnia sądu ostatecznego. I tak do dziś Irlandczycy wystawiają przed domem dynie ze świeczką w jej wnętrzu, by trzymać psotnika z dala.

Nietoperze od zawsze otaczała mgła tajemniczości, pewnie dlatego, że to stworzenia nocne. W wielu kulturach tajemniczość ta przeradzała się w strach przed tymi zwierzętami. W kulturze europejskiej przedstawia się je najczęściej jako jednoznacznie negatywne symbole zła.

Dodatkowo, w dawnych czasach Halloween wiązało się z rozpalaniem dużych ognisk, których światło przyciągało komary i ćmy, czyli pożywienie, które ściągało w pobliże także *gacki*. Ponadto istnieją gatunki nietoperzy, które żywią się wyłącznie krwią.

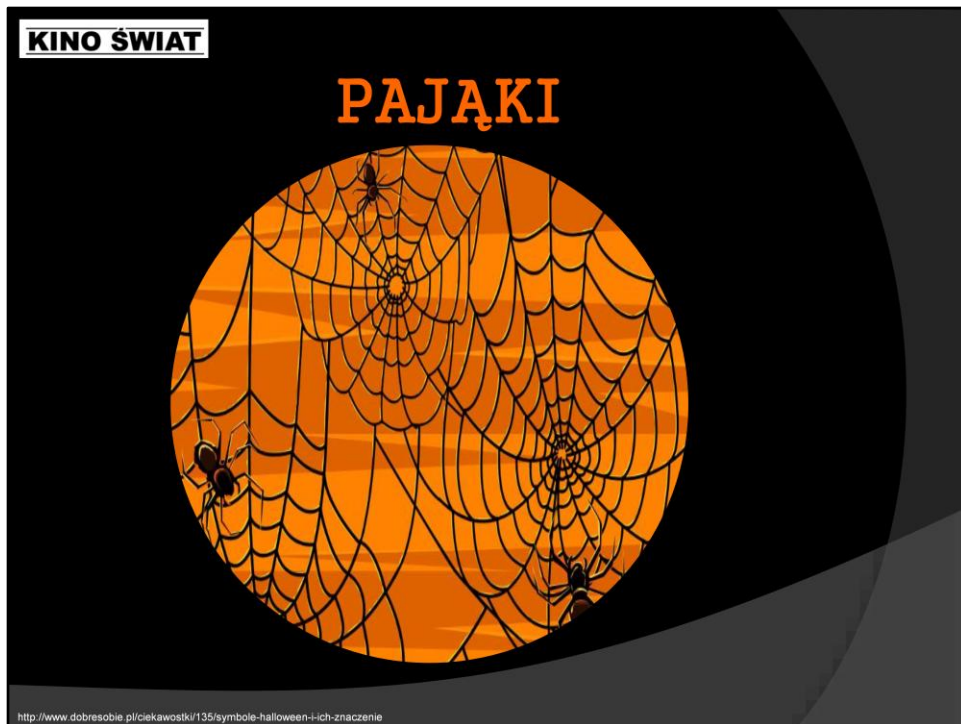
Według wierzeń Celtów, koty były reinkarnacją dusz zmarłych ludzi i mogły widzieć przyszłość. Istniało także przekonanie, że czarownice są w stanie przybrać formę czarnego kota. Niektórzy uważali natomiast, że koty to *znajomi* czarownic.

Szkielety (a w szczególności czaszka) są często postrzegane jako symbol Halloween. To symbol używany przez wiele różnych kultur do reprezentowania ludzkiej śmiertelności, strachu przed śmiercią, lub zagrożeń, które mogą do niej prowadzić. Druidzi i Celtowie wierzyli, że czaszka jest *psychicznym siedzeniem* ludzkiej duszy. Czaszki i szkielety są związane z Halloween, ponieważ stanowią one koniec fizycznej części życia.

Czarownice budziły powszechny strach. Wierzano, że ich moc była największa właśnie w noc święta zmarłych. Sądzono, że były one w zмовie z diabłem, a to oznaczało, że były palone na stosie i topione. Obraz czarownicy lecącej na miotle na tle księżyca w pełni jest jednym z najbardziej tradycyjnych symboli Halloween.

Przędzenie przez pająka swojej sieci jest doskonałym i naturalnym przedstawieniem cyklu życia. Taka on swoją pajęczynę, owady dają się w nią złapać odżywiając pająka itd. Ponadto stworzenia te uwielbiają zakurzone, ciemne miejsca. W związku z tym możemy je spotkać w miejscu, które na pewno pozwoli nam wczuć się w klimat Halloween, czyli w opuszczonym domu. Co ciekawe - istnieje legenda głosząca, że jeśli zobaczymy w Halloween pająka, będzie to czuwający nad nami duch bliskiej osoby.

Celtowie nie tylko świętowali koniec zbiorów, ale także tych, którzy odeszli do następnego *królestwa*. Przez to Halloween nazywane jest przez niektórych *festiwarem zmarłych*. Uważa się, iż to właśnie w tę noc zjawy przodków jako duchy są w stanie chodzić wśród żywych.

Już w czasach celtyckich, świętujący Samhain nosili kostiumy w celu zmylenia ducha zmarłego. Sądzono, że gdy uda się oszukać ducha, będzie on powstrzymywać się od dręczenia żywych. W nocy, gdy *zasłona* między światami jest cienka, najlepiej udawać kogoś innego.

Na początku XX wieku Amerykanie zaczęli przygotowywać sobie stroje na Halloween, ale nie z myślą o celtyckich wierzeniach (przynajmniej nie wszyscy).

W 1950 roku *cukierek albo psikus* stał się krzykiem mody w Stanach Zjednoczonych. Tradycja ma jednak swoje początki w Wielkiej Brytanii i Irlandii. Już w średniowieczu biedne dzieci chodziły od drzwi do drzwi, zbierając datki w zamian za ich modlitwy za zmarłych. Nazywano ich *guisers*, w wolnym tłumaczeniu *przebierańcy*. Obecnie chodzi tylko o to, by wyglądać tak przerażająco, jak to możliwe.

Wiezorami na wzgórzach palono ogniska, aby odstraszyć złe moce, a zmarłym wskazać drogę do domów. Aby odegnać złe duchy, wkładano maski odstrasżające, hałasowano, zapalano światła, żeby nie mogły się ogrzać i wracały, skąd przyszły. Ubierano się nawet w skóry zwierzęce, żeby chronić się przed złym losem.

Nieodzownym elementem każdego stroju jest odpowiedni makijaż halloweenowy – oczywiście uzależniony od wyboru postaci, za jaką ktoś zamierza się przebrać. Inaczej będzie bowiem wyglądała twarz wampira, niż chociażby ducha. Nie ulega jednak wątpliwości, że musi to być *straszny* makijaż.

KINO ŚWIAT

SCARY FARMS

<https://wallpapersite.com/celebrations/halloween/halloween-house-bats-pumpkins-moon-creepy-2734.html>

Młodzież oprócz organizowania domowych imprez często odwiedza tzw. straszne farmy (ang. *scary farm*), czyli zaadaptowane na ten cel duże przestrzenie, gdzie tworzone są specjalne scenerie, wyglądające niczym wystrój planu filmów grozy, takich jak *Nosferatu*, *Drakula*, *Frankenstein* czy *Mumia*.

KINO ŚWIAT

TRICK OR TREAT

<https://www.hercampus.com/life/10-signs-youre-getting-too-old-trick-or-treat>

Do zabaw w Halloween zalicza się także zabawa *cukierek albo psikus* (ang. *trick or treat*). Dzieci chodzą z pojemnikami na cukierki po okolicy i odwiedzają mieszkańców. Gdy ktoś nie chce dać cukierka otrzymuje od dzieci w zamian *psikusa*.

KINO ŚWIAT

APPLE BOBBING

<https://heritagecalling.com/apple-bobbing-boys/>

Apple bobbing to tradycyjna zabawa Halloweenowa. Jabłka zostają umieszczane w misce wypełnionej wodą. Uczestnicy zabawy muszą ugryźć jedno z jabłek bez pomocy rąk. Jabłko nieuszkodzone przy zabawie, ma oznaczać szczęście w nadchodzącym roku.

INNE ZABAWY

<https://sites.google.com/a/fiu.edu/mrsroca/two-activities-on-energy/apple-on-a-string>

Halloweenowe zabawy to również przeskakiwanie przez świece, które są rozstawione w kole na ziemi. Świece, które nie zgasną, to szczęśliwe miesiące w przyszłym roku.

Kolejna gra to wrzucanie orzecha do płonącego ogniska. Jeżeli orzech pęknie z trzaskiem, oznacza to odwzajemnioną miłość.

Inną popularną zabawą jest zjadanie bez pomocy rąk wiszących na nitkach ciastek i owoców.

W ten dzień stosowane są również różne formy wróżbiarstwa, np. wróżenie ze spodków.

Święto Halloween w Polsce pojawiło się w latach 90.

Z tej okazji dla dorosłych organizowane są liczne imprezy kulturalne w nocnych klubach, występy teatralne oraz projekcje filmowe w kinach. Szkoły i przedszkola organizują z tej okazji dodatkowe atrakcje dla swoich wychowanków. W Halloween dzieci przychodzą do szkoły przebrane za straszne postaci. Chodzenie od domu do domu i zbieranie przez dzieci cukierków zdarza się coraz częściej.

*My jesteśmy straszne zmary,
Bardzo groźne z nas upiory,
Jeśli nie chcesz się nas bać,
musisz nam cukierka dać.*

HALLOWEEN – SŁOWNIK

witch

spider

pumpkin

ghost

bat

skeleton

Ucz się angielskiego razem z nami!

KINO ŚWIAT

ZAPRASZAMY NA FILM!

Bibliografia:
[www.dobresobie.pl: pl.wikipedia.org/wiki](http://www.dobresobie.pl/pl.wikipedia.org/wiki)

Opracowała:
mgr Wiesława Twardowska